

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**Агробіологічний факультет
Кафедра ґрунтознавства і охорони ґрунтів ім. М.К. Шикіули**

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Декан факультету

доцент _____ О. Л. Тонха

«___» _____ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної практики з

“ГРУНТОЗНАВСТВО”

денна форма скороченого терміну навчання

Спеціальність 193 — Геодезія та землеустрій

Освітня програма: Геодезія та землеустрій

Факультет Землевпорядкування

Розробник: к.с.-г.н., доцент Кучер Лариса Іванівна

Робоча програма на засіданні кафедри
ґрунтознавства та охорони ґрунтів
ім. проф. М.К. Шикіули

Протокол № 10 від «08» 05. 2023р.

Завідувач кафедри, професор

_____ В.О. Забалуєв

" ___ " _____ 2023 р.

Київ — 2023

Вступ

Навчальна практика з дисципліни «Ґрунтознавство з основами геоботаніки» має за мету закріплення отриманих у процесі лекційних і практичних занять знань і застосування їх у конкретних виробничих умовах. Широта і складність ґрунтового вкриття пов'язані з характером рослинного вкриття, геоморфологічними особливостями території, кліматом і іншими факторами ґрунтоутворення. Основні положення ґрунтознавства є теоретичною основою для багатьох прикладних наук сільськогосподарського циклу – землеробства, агрохімії, меліорації і інших, а також використовуються для викладання ландшафтознавства, організації землевпорядних робіт, землевпорядного проектування, земельного права, охорони земель та інших. Розроблена програма є частиною комплексного методичного забезпечення дисципліни, що вивчається.

Єдина логічна послідовність проходження навчальної практики дозволяє реалізувати інтенсивні методи навчання, тому завданням практики є поглиблення самостійної творчої роботи студентів, що в кінцевому результаті сприятиме отриманню умінь і набуття навичок висококваліфікованих фахівців у спеціальності «Геодезія та землеустрій».

Бази практик

Місце проведення: Околиці міста Київ, навчальна лабораторія кафедри ґрунтознавства та охорони ґрунтів ім. проф. М.К. Шикули НУБіП України.

Загальна ємність практики складає 60 годин (2 кредит).

Мета та завдання навчальної практики

Мета практики: Метою даної практики є реальне пізнання студентами ґрунту як особливого тіла природи, складового компоненту біосфери, основного і незамінного засобу виробництва у сільському господарстві, предметом оцінки і моніторингу в галузі землевпорядкування. Це пізнання повинно сприйматись в ракурсі останніх наукових досягнень і екологічних знань про ґрунтове вкриття.

Завдання практики – студент в умовах виробництва повинен ознайомитись з передовим досвідом, набути практичних навичок розпізнання типів ґрунтів та материнських порід, ступеня їх деградації, аналізування показників родючості ґрунтів та розроблення рекомендацій щодо ефективного їх використання.

**Орієнтовна структура змісту навчальної практики та
орієнтовний розподіл навчального часу, год.**

День практики	Назва теми	Обсяг год.
1	Програма, мета і завдання практики. Інструктаж із техніки безпеки в місці проведенні практики. Правила пожежної безпеки. Огляд геоморфологічних особливостей території проведення практики.	6
2	Закладка розрізу, опис факторів , умов та процесів ґрунтоутворення, вивчення будови профілю та морфологічних властивостей ясно-сірого опідзоленого ґрунту на карбонатній морені. Відбір зразків ґрунту та рослин.	6
3	Закладка розрізу, опис факторів , умов та процесів ґрунтоутворення, вивчення будови профілю та морфологічних властивостей дерново-підзолистого ґрунту на водно-льодовикових відкладах. . Відбір зразків ґрунту та рослин.	6
4	Закладка розрізу, опис факторів , умов та процесів ґрунтоутворення, вивчення будови профілю та морфологічних властивостей дерново-сильнопідзолистого ґрунту на водно-льодовикових відкладах. Відбір зразків ґрунту та рослин.	6
5	Закладка розрізу, опис факторів , умов та процесів ґрунтоутворення, вивчення будови профілю та морфологічних властивостей приховано-підзолистого ґрунту. Відбір зразків ґрунту та рослин.	6
6	Закладка розрізу, опис факторів, умов та процесів ґрунтоутворення, вивчення будови профілю та морфологічних властивостей темно-сірого опідзоленого ґрунту. Відбір зразків ґрунту та рослин.	6
7	Закладка розрізу, опис факторів, умов та процесів ґрунтоутворення, вивчення будови профілю та морфологічних властивостей лучного оглеєного на карбонатному лесовидному суглинку ґрунту. Відбір зразків ґрунту та рослин.	6
8	Закладка розрізу, опис факторів , умов та процесів ґрунтоутворення, вивчення будови профілю та морфологічних властивостей ясно-сірого опідзоленого ґрунту на карбонатному лесовидному суглинку. Відбір зразків ґрунту та рослин.	6
9	Формування звіту з практики. Оформлення гербарію, ґрунтових мікромоделей. Опис факторів	6

	грунтоутворення та ґрунтоутворних процесів.	
10	Підведення підсумків практики у формі отримання заліку з навчальної практики після захисту звіту з практики	6
	Всього	60

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ:

Протягом усього терміну практики студент веде польовий журнал, в якому робить опис факторів ґрунтоутворення, прив'язку розрізу і морфологічний опис з мазками кожного профілю ґрунту. Журнал здається разом зі звітом. Звіт про практику кожен студент складає індивідуально. Зміст його обумовлений програмою практики і відображає все, що студент вивчив, дослідив за період практики. Звіт з практики студенти подають керівникові після закінчення практики у встановлений час. Звіт оформляється за допомогою редактора MS Word з такими параметрами: формат паперу – А4, береги: зверху, знизу – 2 см, зліва – 2.5 см, справа – 1.5 см, інтервал – полуторний, шрифт – Times New Roman з розміром. Загальний об'єм звіту близько 20 сторінок.

Вступ.

Мета і завдання практики.

1. Загальні відомості про фактори ґрунтоутворення: клімат; рослинний та тваринний світ; рельєф і гідрологічні умови; материнські породи; господарська діяльність людини.

2. Ґрунтові режими і процеси ґрунтоутворення. підзолистий, дерновий і болотний процеси; водний, тепловий, повітряний і поживний режими ґрунтів які вивчали;

3. Морфолого-генетичний аналіз і будова типів ґрунтів.

4. Характеристика властивостей ґрунтів водно-фізичні властивості; фізико-хімічні властивості.

5. Агроекономічна оцінка ґрунтів території, шляхи поліпшення їх родючості.

Висновки.

Список використаної літератури.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Факультет землевпорядкування

З В І Т

за навчальну практику із ґрунтознавства

(Повна назва підрозділу, населений пункт, район, область)
студента _____ курсу _____ групи.
факультет землевпорядкування

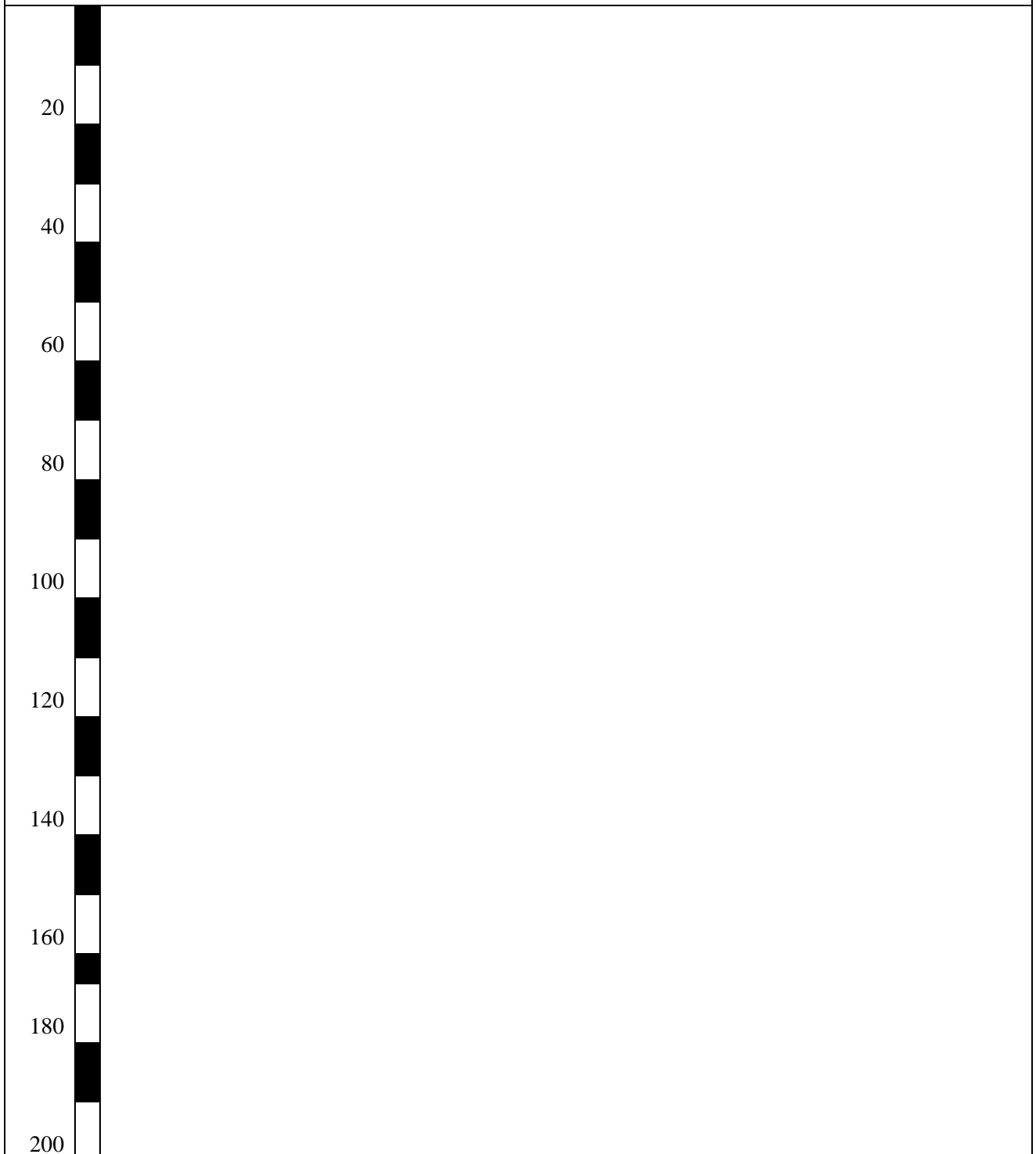
(Прізвище, ім'я та по-батькові студента)

Перевірів: канд. с.-г. наук, доцент **Кучер Л.І.**

Київ – 2023

Бланк опису ґрунтового профілю:

Морфологічні ознаки генетичних горизонтів: забарвлення, відтінок, зволоження, скелетність, відсоток, гранулометричний склад, структура, пористість, консистенція (твердість, пластичність, липкість, текучість), новоутворення, включення, підґрунтові води, поширення грибниці й мезофауни, кількість, товщина й характер поширення коренів, характер і лінія переходу між горизонтами.

Методичні рекомендації

1. Кучер Л.І. Ґрунтознавство: Навч. посібник/ Л.І. Кучер.- К.-2017, 482 с.
2. Кучер Л.І. Ґрунтознавство з основами землекористування: Навч. посібник / За ред. Д.Г. Тихоненка. – К.: Вища освіта, 2003. – 287.

3. Гнатенко О.Ф., Петренко Л.Р., Капштик М.В. та ін. Ґрунтознавство: Лабораторний практикум. – К.: НАУ, 2000. – 170 с.
4. Ґрунтознавство з основами геології. Навч. посібник / О.Ф. Гнатенко, М.В. Капштик, Л.Р. Петренко, С.В. Вітвіцький. – К.: Оранта, 2005. – 648 с.
5. Назаренко І.І. Ґрунтознавство. – Чернівці, 2003. – 400 с.